

Rozmowa z Krystyną Jandą, laureatką Super Wiktora '98

Mówią i mówią... a ja wciąż wracam do śpiewania

Aktorka, autorka, felietonistka, reżyserka... chyba nie pominęłam żadnego z pani artystyczno-zawodowych doświadczeń. Ostatnio została pani producentką. Czy to kaprys gwiazdy?

Nie kaprys, tylko wymóg czasów. Nikt nie chciał wydać mi płyty, więc postanowiłam sama

to zrobić. Ofiarowałam sobie po prostu prezent po 25 latach pracy.

Pierwszy angaż podpisała pani podobno w styczniu. Czyżbym przeoczyła jakieś jubileuszowe obchody?

Nie było ich. Szkoda czasu na świętowanie. Jest tyle rzeczy do zrobienia.

Okrągłe rocznice prowokują do wspomnień. Pamięta pani siebie sprzed 25 lat?

Miałam dwuletnie dziecko... byłam dorosłą kobietą. Wiedziałam, czego chcę, co mi się podoba, co nie. Starłam się w profesjonalny i inteligentny sposób budować karierę. Wiadomo że w aktorstwie dla kobiety najważ-

niejszy jest start. Mężczyzna może się wybić dużo później. Aktorki mają tylko dwa-trzy lata, by zapisać się w pamięci widzów. Jest mniej ról dla dojrzałych. Sposób, w jaki ten czas wykorzystają, waży na ich przyszłym życiu zawodowym.

Pani potrafiła wykorzystać szansę...

Moje szczęście polegało na tym, że od początku miałam bardzo różnorodne propozycje. Dzięki rolom w „Człowieku z marmuru”, „Portrecie Doriana Graya”, „Gumie do żucia”, Anieli w „Ślubach panieńskich” posmakowałam różnych gatunków, zmierzyłam się z różnymi wymaganiami. To dawało nadzieję, że znajdę dla siebie najbardziej odpowiednią drogę.

Czy jedną z tych dróg było śpiewanie? Często nazywa je pani swoją pasją...

Los bywa przewrotny. Wszyscy naokoło powtarzają mi, że absolutnie nie umiem i nie powinienam śpiewać. Mówią mi i mówią... a ja wciąż do piosenki wracam. Towarzyszy mi w domu i na scenie. Przez lata jeździłam na Przegląd Piosenki Aktorskiej do Wrocławia. Śpiewałam teksty Agnieszki Osieckiej i francuskie melodie z lat 60. Nie tak dawno wcieliłam się na scenie w słynną primadonnę Marię Callas, a teraz pracuję nad spektaklem o Marlenie Dietrich. Muzyka daje ogromne podparcie. Mówienie „na nutach” jest znacznie silniejsze od zwykłej wypowiedzi.

DOKOŃCZENIE NA STR. 3

Krystyna Janda o scenie i o sobie

Nie Monroe, ani Piaf. Wybieram Marlenę

DOKOŃCZENIE ZE STR. 1

Twierdzi pani, że „mówienie na drutach”, jest znacznie silniejsze od zwykłego mówienia. Ale w domu chyba pani raczej nuci, niż „mówi na nutach”?

Często „chodzą” za mną różne melodie i nie mogę się od nich uwolnić.

Czy ma pani jakąś ulubioną piosenkę z dzieciństwa?

Jako dziecko słuchałam tylko Carusa i Kiepury, bo właśnie ich uwielbiła moja babcia. Z czasem zaczęłam dostrzegać także urodę piosenek Marleny Dietrich. I to było trochę wbrew powszechnym zachwytom — ludzie naokoło podziwiali Edith Piaf, Marylin Monroe, a ja wołałam Dietrich. Słuchając jej piosenek uczyłam się bycia kobietą.

Odpowiadał pani styl wampa, w którym podkochiwały się rzesze mężczyzn?

Chodziło o coś innego. O siłę, dojrzałość emanującą z barwy głosu, modulacji. O poczucie humoru i autoironię. W utworach Dietrich jest przede wszystkim autoironia. Historie, które opowiada, są genialne z tego właśnie powodu, że czuje się w nich inteligencję, złośliwość i zawsze ogromne poczucie dystansu do siebie. To jest siła Marleny.

Wielu myśli o niej przede wszystkim jak o symbolu seksu, symbolu pewnej epoki, a pani podkreśla jej osobowość.

Bo my w ogóle mało o niej wiemy. Nie pamiętamy, jak się zachowała w czasie wojny, a to było ze wszech miar godne szacunku, podziwu. Dwoje znanych Niemców miało odwagę dać wyraz swojemu protestowi w tak ostentacyjny sposób — Tomasz Mann i Marlena Dietrich. W czasach, kiedy przesta-

liśmy zwracać uwagę na postawy, wybory moralne i społeczne, przypomnienie takich zachowań jest potrzebne.

Podziwiałam także jej trzeźwy sposób myślenia i brak sentymentalizmu. Sentymentalizm jest tym, czego szczerze nie znoszę, a ona była zupełnie niesentymentalna.

Z tego, co pani mówi, Dietrich prezentowała raczej „męskie” podejście do życia?

Myślę, że czuła się partnerem mężczyzny. To słychać w jej piosenkach. W sposobie, w jaki wypowiada słowa, w intonacji. Marlena rozmawiała z mężczyznami na tym samym poziomie. Marylin Monroe podlizywała się mężczyznom, a Edith Piaf błagała o miłość. Jeśli miałabym wybierać którąś z tych postaw — wybieram Marlenę.

Rozmawiała
JOLANTA GAJDA-ZADWORNA

Aktorka na promocji swojej płyty „Janda w Trójce”.